

GAZETA ŁÓDZKA

Niedziela 12 Grudnia 1915 r.

ORGAN NARODOWY.

Założyciel i wydawca Jan Grodek.

Rok IV. — № 330.

PRENUMERATA W ŁODZI WYNOŚI:

Rocznie 12 Marek, półrocznie 6 Mr., kwartalnie 3 Marki miesięcznie 1 Marka.

Za odnośnienie do domów 20 f. miesięcznie.

Wychodzi codziennie po południu.

Redakcja i administracja—Przejazd № 8, otwarte codz. od 8 do 7 wiecz. w Niedziele i święta od 12 do 6-tej.
Redaktor przyjmuje interesantów w sprawach redakcyjnych od 10 do 2.
Rękopisów nadesłanych redakcja nie zwraca. — Rękopisy bez zastrzeżenia honorarium uważa się za bezpłatne.

OGŁOSZENIA:

Nadesłane na 3 stronie wśród tekstu za wiersz lub jego miejsce 1 Mr.; reklamy za tekstem 40 fen.; zwyczajne 30 fen.; nekrologia 40 f.; Ogłoszenie małe 4 f. za wyraz.
Każde ogłoszenie najmniej 40 f.

Kuchnie robotnicze przy związkach zawodowych.

Kuchnie robotnicze przy związkach zawodowych powstały nazajutrz po wybuchu wojny w momencie, kiedy klasa robotnicza, wskutek zmienionych wojną warunków, pozostała bez żadnych środków do życia i kiedy chodziło o to, ażeby stworzyć takie placówki samoobrony robotniczej, które pozwoliłyby ludności robotniczej walczyć ze wzmagającą się w tym czasie głodową katastrofą. W tym celu koniecznym było pozyskanie środków spożywczych z jednej strony, zaś z drugiej ułatwienie Związkom stosowanie pomocy dla swych bezrobotnych członków.

Kuchnie robotnicze powstały jako pierwsze placówki tego rodzaju w Łodzi i to w atmosferze dla nich zgola nieprzychylniej.

Były Główny Komitet Obywatelski, poddając się podszeptom żywołów wstecznych, uznał początkowo kuchnie jako instytucje „rozbijające życie rodzinne.”

W warunkach całkowicie nieprzychylnych zaczęły powstawać pierwsze kuchnie robotnicze: zupełny brak środków materialnych i nieprzychylna opinia żywołów, stojących na czele gospodarki miejskiej, nad wyraz utrudniały powstanie i rozwój tych pierwszych placówek samoobrony robotniczej.

Mimo to związki robotnicze przyłączyły energicznie do akcji zakładania kuchni robotniczych w całym mieście.

Z groszaków robotniczych i zasiłków związków powstały pierwsze kuchnie robotnicze i wogóle pierwsze kuchnie w Łodzi, a dopiero kiedy praktyka dowiodła jak niepospolite znaczenie odgrywały kuchnie w życiu ludności robotniczej, zaczęła się zmiana frontu tych elementów, które początkowo z całą bezwzględnością zwalczały zakładanie kuchni robotniczych.

Pierwsza kuchnia założona została 18 sierpnia 1914 roku, potem otwierano jedną kuchnię za drugą we wrześniu, październiku i listopadzie. Do Nowego Roku było już 12 kuchni. Po otwarciu trzeciej kuchni utworzono komisję międzykuchenną, która prowadzi całą gospodarkę kuchenną.

Komisja ta składa się z gospodarzy wszystkich kuchni, zbiera się raz na tydzień w celu omówienia wszystkich spraw, pozostających w związku z gospodarką kuchenną, posiada kasę ogólną, zakupuje prowianty i t. d. Na czele Komisji międzykuchennej stoi zarząd, wydelegowany przez Komisję Międzyzwiązkową, w porozumieniu z Komisją Międzykuchenną.

Zarząd ten jest ciałem wykonawczym Komisji międzykuchennej, wypełnia jej postanowienia, reprezentuje ją na zewnątrz, przedstawia często sprawozdania ze swej działalności Komisji Międzyzwiązkowej, która jest nacelną instancją ruchu zawodowego w Łodzi.

Kuchnie powstają przy Związkach. Obecnie istnieją następujące kuchnie:

I	kuchnia przy zw. piekarzy żydów—Wólczańska 23,
II	metalowym—Mikołajewska 84,
III	zawod. robotn. i robotnic. przem. włókn. Długa 64,
IV	krawców—chwilowo nieczynna,
V	zaw. robotn. i robotnic. przem. włókn. wstążk., Łuży 37,

VI	tegoż związku—Nawrot 59,
VII	robotn. i robotnic. przem. papiern.—Brzezińska 11,
VIII	robotn. i robotnic. przem. włóknist. Wólczańska 179,
IX	rzeźniczym—Olgieńska 14,
X	mularzy „Łączność”, Widz. 198,
XI	rzeźn., chwilowo nieczynna,
XII	włókn., Aleksandrowska 59,
XIII	skórnicz. Wschodnia 27,
XIV	włókn. Piotr. 289
XV	„Fabrycz. 1,
XVI	wstążk. Magistracka róg Sredn. i
XVII	włókn., Bednar. róg Szarej.

Wkrótce uruchomione będą kuchnie chwilowo nieczynne IV i XI i założona ma być kuchnia XVIII.

Gospodarkę każdej kuchni prowadzi zarząd kuchni, składający się przeważnie z 3 osób, wybierany przez zarząd związku, do którego poszczególne kuchnie należą, w porozumieniu z zarządem Komisji Międzykuchennej.

Kuchnie podlegają podwójnej kontroli: Zarządu swego Związku i Zarządu Komisji Międzyzwiązkowej.

Początkowo kuchnie walczyły z ogromnymi trudnościami finansowymi i z tego powodu nie mogły rozwijać się należycie. Do 1-go stycznia 1915 r. wydano we wszystkich kuchniach razem 108,081 obiadów, później liczba ta wciąż wzrastała: w maju wydano 120,000, w czerwcu 135,000, w lipcu 166,000, w sierpniu 167,000, we wrześniu 173,000, w październiku 200,000, w pierwszej połowie listopada 139,000.

Ogólna liczba wydanych obiadów od początku istnienia kuchni do 15-go listopada r. b. wynosi 1,542,548 obiadów, w tej liczbie 1,317,886 płatnych i 227,557 bezpłatnych.

Zapomóg przez długi czas nieotrzymywano wcale.

Początkową pierwszą zapomogę udało się wydosłać do Głównego Komitetu Obywatelskiego dopiero w połowie listopada 1914 r., w sumie 600 rb.

Następną zapomogę otrzymano w połowie lutego b. r. W lutym też otrzymano kredyt w towarach od Komitetu w wysokości 2,000 rb.

Prawdziwą pomocą i podstawą istnienia przez długi czas kuchni były *składki robotnicze*, zbierane na kuchnie za pośrednictwem Biura pośrednictwa pracy przy Związkach zawodowych od robotników, otrzymujących zajęcie przez Biuro. Składki te wynosiły od 1 stycznia do 1 lipca r. b. 1,500 rb. z górą.

Od 1 maja r. b. kuchnie robotnicze zaczęły otrzymywać zapomogi regularnie z pieniędzy, przywiezionych przez Komitet Poznański, a przeznaczonych specjalnie dla kuchni. Zapomogi te wynosiły 1 kopiejkę do obiadu płatnego i 2 kop. do obiadu bezpłatnego.

Odtąd położenie kuchni znacznie się polepszyło, gdyż był już stały fundusz, zapewniający byt kuchniom. Do podziału tych pieniędzy powołany został do życia przez b. Komitet Obywatelski—Komitet Tanich Kuchen, który ze swej strony zaprosił dwóch przedstawicieli kuchni robotniczych: jednego do Sekcji Gospodarczej i jednego do

Sekcji Organizacyjnej. Po likwidacji Komitetu Tanich Kuchen, kuchnie robotnicze funkcjonowały przy pomocy funduszu, przekazanego przez Komitet Tanich Kuchen.

Obecnie kuchnie robotnicze otrzymują zapomogi z Komitetu Tanich Kuchen przy Magistracie m. Łodzi. Zapomogi te wynoszą 3 kop. do obiadu płatnego i 6 kop. do obiadu bezpłatnego. Do każdego obiadu dodawany jest chleb w ilości 1/4 funta; wartość każdego obiadu przewyższa 6 kop.

W Komitecie Tanich Kuchen przy Magistracie miasta Łodzi zasiada jeden przedstawiciel Tanich i Bezpłatnych Kuchen Robotniczych przy Związkach zawodowych.

Tisza o położeniu.

Na posiedzeniu węgierskiej izby deputowanych d. 7 grudnia wygłosił prezes ministrów hr. Tisza znamieną mowę oświetlającą sprawy bałkańskie i kwestję pokoju:

„Musimy w całej pełni uwzględnić trudność położenia Grecji. Staramy się nadać wypadkom taki kierunek, ażeby Grecja i po wojnie zajmowała stanowisko, które się jej z natury rzeczy należy. Przypuszczam, że przyłączenie się Bułgarii do państw centralnych nie powinno wywołać w Rumunii żadnych obaw. Jestem zdania, jak i większość opinii węgierskiej, że naturalna orientacja Rumunii powinna się zwrócić przeciwko ekspansji rosyjskiej, skąd grozi jej największe niebezpieczeństwo, gdy przeciwnie w związku z Austro-Węgrami i Niemcami znajduje gwarancję swych interesów. Taką też była zawsze polityka wielkich rumuńskich mężów stanu, taką i największego z nich, zmarłego króla Karola. Jesteśmy przeświadczeni o wspólności interesów Rumunii z naszymi, zresztą jest to jej własna rzecz, na którą stronę się zechce przechylić. W każdym razie związek nasz z Turcją i Bułgarią i nasze dotychczasowe powodzenie nie powinny pozostać bez wpływu na decyzję Rumunii.”

Komentując wyurządzenia odpowiedzialnego męża stanu o tych kwestiach drażliwych, dochodzą pisma do wniosku, że dyplomacja państw centralnych osiągnęła pewne powodzenie w Grecji i Rumunii.

Następnie mówił hr. Tisza o kwestji pokoju. Jestem zdania, że rzeczowe warunki pokoju są dane. Istniały one właściwie zawsze, gdyż możność zawarcia pokoju mogła nastąpić, gdyby nasi przeciwnicy zrezygnowali ze swych wrogich zakusów zabobnych. Ale wewnętrznych przedwstępnych warunków pokoju jeszcze nie widać w obozie naszych przeciwników. Nie było ich od początku, kiedy im się zdawało, że z łatwością przeprowadzą swe zabobne zamiary.

Nie widać ich było i później, kiedy Włochy przystąpiły do wojny, kiedy się nasi przeciwnicy spodziewali, że Rumunia się do nich przyłączy, że odniosą zwycięstwo nad Dardanelami, zresztą Bóg wie, czego oni się jeszcze spodziewali. Teraz całą swą nadzieję pokładają na tem, że nam w końcu zabraknie wytrwałości i że się wycofamy. Musimy się temu przeciwstawić i oświadczyć, że w całym narodzie węgierskim niema ani jednego męża, któryby się zgodził na pokój, nim będą zapewnione podstawy naszej pewności i wielkości (burza oklasków tak prawicy, centrum, jak i lewicy). Tak jesteśmy niewątpliwie jednego zdania i aważam za swój obowiązek patriotyczny położyć na to szczególny nacisk.”

Pisma wszelkich odcieni uważają, że

doniosłość posiedzenia izby deputowanych z 7 b. m. nie pozostanie bez śladu w historii toczącej się obecnie wojny, szczególnie ze względu na zgodność wszystkich partii, nie wyłączając partii opozycyjnych, co do prowadzenia wojny wytrwale aż do uzyskania zaszczytnego i korzystnego pokoju. („Fr. Zt.”).

Kronika polityczna.

Cesarz Wilhelm na froncie Strypy.

BERLIN. 10 grudnia. (Urzędowe). Jego Cesarska Mość po krótkim pobycie w Lwowie odwiedził wojska niemieckie nad Strypą.

Obstalunki niemieckie w Ameryce.

AMSTERDAM, 8-grudnia.

Reuter donosi z Londynu: Niemcy porobili obstalunki w Ameryce na 20 milionów funtów. Obejmują one: miedź, bawełnę, wełnę, słomę, pszenicę, narzędzia rolnicze i inne produkty. Obstalunki te zrobiono z warunkiem dostawy w ciągu 60 dni po ukończeniu wojny. Towary zamówione są już nagromadzone w bliskości portów atlantyckich, gdzie stoją niemieckie okręty kupieckie. Niemieccy finansisci oświadczyli, że zrobiono te obstalunki, ażeby być przygotowanym do pokoju. („Frankf. Ztg.”).

Kongres monarchistyczny w Petersburgu.

W Petersburgu otwarto Kongres monarchistyczny. W kołach, organizujących ten kongres w ciągu ostatnich tygodni usilnie pracowano nad wywołaniem wrogiego nastroju przeciw Dumie. Zebranie Kongresu odznacza się prądem nawskroś reakcyjnym.

Na przewodniczącego Kongresu wybrano byłego ministra sprawiedliwości, Szczegłowitowa. W przemówieniu swym Szczegłowitow piętnował ruch postępowy i przestrzegał przed fałszywymi monarchistami i politykami „marki cudzoziemskiej”. Pierwsze zebranie zakończyło nabożeństwo, odprawione przez metropolitę Włodzimierza, który rzucił klątwę na postępowców.

W kołach liberalnych oburzenie wywołuje nadawanie urzędowego charakteru temu zebraniu nawskroś prywatnemu. Prawie wszyscy posłowie do Dumy przebywają obecnie w stolicy. W kołach poselskich toczy się ożywiona agitacja, mająca na celu zorganizowanie nieurzędowych zebrań poselskich.

Nowe powołanie rezerwistów w Rosji.

WIEDEN, 10 grudnia. „Neue Freie Presse” donosi, że stosownie do informacji „Rannje Utro”, w ciągu b. m. grudnia powołani pod broń rezerwisti drugiej kategorii wszystkich trzech powołań. Następnie nastąpi nowe badanie wszystkich uwolnionych od wojska z powodu stanu zdrowia. Branka rocznika z 1918 r. rozpocznie się w końcu grudnia.

Oswobodzenie turecko-tatarskich narodów Rosji.

BUDAPESZT, 10 grudnia. Delegacja turecko-tatarskich narodów Rosji, których liczba dosięga 20 milionów dusz, w czem 7 milionów północnych Turków i 6 milionów Kirgizów, zjawia się u prezesa ministrów hrabiego Tiszy i złożyła mu memoriał. Delegacja uda się także i do innych stolic Europy. Memoriał wskazuje, jak to Rosja te na-

rody i ich kulturę zniszczyła. Warunkiem odroczenia na nowo tych ludów jest odbudowanie kanału kazańskiego i stworzenie neutralnego pasa między Wołgą a Kaspijskim Morzem. Delegacja prosiła, aby te uzasadnione żądania przy zawarciu pokoju z Rosją zechciano wziąć pod uwagę.

(Dt. Tag. Ztg.)

Potyczka przy kanale Sueskim.

PARYŻ, 10 grudnia. Z Londynu donoszą do „Mat-u”: Biuro prasowe, komunikuje że 23 listopada między oddziałem kawalerji indyjskiej, aprowadzonej z El Kantara i nieprzyjacielskim wojskiem, któremu się udało zbliżyć w obręb strefy kanału Sueskiego, nastąpiła potyczka, której rezultatem było zabicie 7 nieprzyjaciół i wzięcie do niewoli 12. Indyjska kawalerja miała jednego zabitego. (Frankf. Ztg.)

Ładowanie anglików w Kawaii. Resztki armji serbskiej w Salonikach.

BUDAPESZT, 10 grudnia.

Wojska serbskie przeszły granicę grecką. Między generałem Sarrailem i pułkownikiem Wasiczem umówiono się, że wojska serbskie, które nie mogą uciec ani do Albanji ani do Resny, mają przejść przez terytorjum greckie do Salonik, gdzie po wypoczęciu mają służyć do uzupełnienia armji anglo-francuskiej jako osobne oddziały serbskie.

Z Konstantynopola donoszą do „Fr. Ztg.” Od wczoraj niema bezpośrednich depesz z Salonik. Przymierzają się do sprzymierzenia zajęli już miasto i objęli administrację. Chodzą pogłoski, że dwie dywizje angielskie zaczęły lądować w Kawaii. To pewne, że wojska sprzymierzone cofają się na stanowiska Gewgheli, Dairan, Saloniki i gorączkowo je umacniają. Kilku resztkom armji serbskiej udało się dotrzeć do Durazzo a stąd okrętem do Salonik. Jest ich około 2000 ludzi. Oczekują ich więcej.

Czteromiljonowa angielska armja.

LONDYN, 10 grudnia. „Times” donosi: Asquith w następnym tygodniu przedłożył parlamentowi wniosek doprowadzenia armji angielskiej do liczby 4-miljonów. Asquith jednocześnie mówił o wyniku akcji werbunkowej lorda Derby. (Dt. T. Ztg.)

Dalsze cofanie się Anglików w Mezopotanji.

KONSTANTYNOPOL, 10 grudnia. Anglicy obecnie cofają się także i w okolicy Iraku na południe od Kut, gdzie groziło odcięcie ich etapowym linjom. Trzy angielskie bataljony są przy Kut tak ściśnięte, że oczekuje się lada chwila poddania się ich. (Dt. Tag. Zeit.)

Sprawa „Baralonga”.

Zamordowanie osady niemieckiej łodzi podwodnej przez komendanta angielskiego krawoznika pomocniczego „Baralong” spowodowało rząd niemiecki do wystąpienia rządowi angielskiemu memorandum wraz z protokołem, zestawionym w Ameryce przez Ambasadę niemiecką.

W memorandum cytowane są dosłowne zeznania pod przysięgą sześciu obywateli amerykańskich i jednego palacza „Baralonga”.

Według tego materiału nie ulega wątpliwości, że komendant „Baralonga”, Mc Bride, wydał swoim podwładnym rozkaz, ażeby bezbronnym marynarzom niemieckim nie brali do niewoli, ale zamordowali, i że oni zastosowali się do tego rozkazu, a zatem także są współwinni.

Rząd niemiecki komunikuje rządowi brytyjskiemu o tym okrutnym czynie, będąc pewnym, że komendant „Baralonga” i jego podwładni będą pociągnięci do odpowiedzialności za morderstwo i ukarani według prawa wojennego. Rząd niemiecki oczekuje w najkrótszym czasie od rządu angielskiego wyczerpującej odpowiedzi w tej sprawie, ażeby się mógł przekonać, czy zbrodniarze zostali należycie ukarani. Gdyby się rząd niemiecki miał zawieść w swych oczekiwaniach powzięte postanowienie odwetu za nieukaranie zbrodni.

Saloniki jako schronisko.

GENEWA, 10 grudnia.

„Le Journal” otrzymuje od swego korespondenta Helsey następującą wiadomość prywatną:

Angielskie i francuskie wojska będą przerzucane. Jeżeli stanowisko Wardaru nie będzie do utrzymania, chce Sarraill przynajmniej zabezpieczyć Saloniki, gdzie popieszczenie wznoszone są roboty ochronne. Bułgarzy są odważnymi przeciwnikami, walczą zacięcie i wytrwale. Cały Wschód niewzruszenie przekonany jest o zwycięstwie Niemiec.

Nieprzyjaciół zamierza nie tylko odrzucić armję ententy, ale okrążyć ją i zmiażdżyć.

Sprawozdawca ostrzega Francję przed zwodniczą nadzieją pomocy Grecji i kończy:

Nie spodziewajmy się cudu od ofensywy macedońskiej; ona jest niemożliwa, jeżeli nie nastąpi równocześnie zwycięska ofensywa francuska na froncie zachodnim.

Sprawozdawca „D. T. Ztg.” komunikuje:

LUGANO, 10 grudnia. Magrini donosi z Salonik do „Secolo”, że od dwóch dni wrą zacięte walki między bułgarami a anglikami, którzy tworzą prawe skrzydło stanowiska korpusu ekspedycyjnego.

Odrzucono anglików i zmuszono ich do porzucenia swego stanowiska i zajęcia wieś Erauli. Nieprzyjaciół chce obejść sprzymierzonych pod Doiran i odciąć. Francuzi transportują swój materiał wojenny ze Strumicy do Salonik. Prawdopodobnie za parę dni walki przeniosą się na terytorjum greckie. „Secolo” powiada, że anglicy i francuzi walczą teraz już tylko o swój honor żołnierski. Między Francją a Anglią są zapatrywania o celowości kampanji bałkańskiej jeszcze podzielone. To jest też i przyczyną bezskuteczności rokowań z Grecją.

Z Egiptu.

Według wiadomości, otrzymanych przez „Deutsche Volksblatt” z Konstantynopola, Anglicy poczynili wielkie przygotowania do obrony Egiptu. „Ikdam” konstantynopoliński donosi, że koło Tel el Kebir, na zachód od Izmaili, pobudowano fortyfikacje. Przybyło tam 80 tysięcy wojska, nadto oczekiwane są nowe oddziały angielskie, gdyż dotychczasowa załoga Egiptu uznana została za niedostateczną.

Pewien niepokój budzą spiski wewnątrz kraju, jak np. odkryte w Kairze sprzysiężenie. Zamachy trwają nadal i sułtan Egiptu, mianowany przez Anglików, musi — według słów dzienników tureckich — przebywać w swym pałacu, jak w więzieniu.

Nowy gabinet hiszpański.

MADRYT, 10 grudnia. — (W. T. B.) Prezydent ministrów hr. Romanones złożył oświadczenie, w którym między innymi powiada, że nowy gabinet zachowywał będzie najściślejszą neutralność wobec stron walczących. Nowy gabinet zajmował się będzie najpierw reorganizacją wojskową, związaną ściśle z kwestją obrony kraju, a następnie sprawą środków żywności, warunków pracy i trudnościami wywozu oraz kredytu. Romanones zakończył oświadczenie swoje zapewnieniem, że rząd prowadzić będzie politykę stanowczo liberalną.

Nadzwyczajny dobrobyt w Ameryce.

WASZYNGTON, 9 grudnia. Doniesienie biura Reutersa:

Doroczne sprawozdanie skarbu rządowego, które przedłożone zostało kongresowi, wskazuje na nadzwyczajny dobrobyt, który kwitnie w całym kraju. Finansowe położenie kolei żelaznych poprawiło się znakomicie. Żelazny i stalowy przemysł znajduje się w fenomenalnym rozkwicie. Zbiory były znakomite, a także stany, plantujące bawełnę, które w roku 1914 ucierpiały wskutek nieurodzaju, w bieżącym roku poprawiły znacznie swoje interesy.

Finansowe położenie kraju nigdy nie było tak świetne, jak obecnie.

Marszałek Mackensen w Wiedniu.

WIEDEŃ. Biuro Wolfa donosi: dnia 6-go b. m. generał feldmarszałek Mackensen przybył do Wiednia, ażeby podziękować cesarzowi Franciszkowi Józefowi za udzielenie mu brylantów do krzyża zasługi wojskowej. W Schoenbrunnie odbył się obiad, w którym generał Mackensen uczestniczył. Przy stole siedział po prawej stronie cesarz. Monarcha austriacki przez cały czas obiadu prowadził ożywioną rozmowę z dowódcą niemieckim.

Obwieszczenie.

Z powodu rozporządzenia z dnia 12-go lipca zameldowane zapasy koprowiny, mosiądzu, brązu, niklu, cyny, cynku, aluminium, ołowiu, blachy cynkowej, białego metalu i nowego srebra, winny być w miejscach zbiorowych oddane. Mieszkający przy ulicach: Piotrkowskiej od Nr. 1 aż do Zielonej (prawa str.) Konstantynowskiej od nr. 2 aż do końca (lewa strona). Zielonej od nr. 1-az do końca (prawa strona). Zachodniej od Konstantynowskiej aż do końca. Wólczańskiej od Zawadzkiej aż do Zielonej. Długiej od Konstantynowskiej aż do Zielonej.

Pańskiej od Konstantynowskiej aż do Zielonej. Lipowej od Konstantynowskiej aż do Zielonej. Zakładowej od Konstantynowskiej aż do Zielonej. Luży od Pasz Szulca aż do Zielonej. Lesznej od Konstantynowskiej aż do Zielonej. Zawadzkiej, Cegielińskiej, Nowo-Cegielińskiej, Pasz Szulca. Właściciele lub zarządcy tychże zapasów winni są zameldowane przedmioty jako to: statki kuchenne, narzędzia gospodarcze wszelkiego rodzaju jak n. p. kotły do gotowania i zaprawiania, patelnie, formy do pieczenia, miski, kotły do prania, wanny do kąpielii (z wyjątkiem wanien cynkowych), piece i wszelkie inne przedmioty, o ile możności wolne od żelaza, w czasie od poniedziałku d. 13 grudnia aż do czwartku 16-go grudnia od godziny 8-jej i pół przed południem aż do 8-jej godziny popołudniu w śpichlerzu przy ul. Zachodniej nr. 70 złożyć.

Aby zapobiedz wielkiemu natłokowi, zaleca się skonfiskowane przedmioty jaknajrychlej dostarczyć. Urządzenia kąpielowe trzeba samemu demontować.

Następujące ceny płaci się za polski funt po sprawdzeniu wagi za pokwitowaniem w dniu po dostarczeniu przy kasie wydziału gospodarczego (Kreiswirtschaftsausschuss) Benedykta 2 w czasie od godz. 8 i pół rano aż do 4 po poł.

za koprowinę	—	—	—	35	kop.
„ mosiądz	—	—	—	25	„
„ brąz	—	—	—	32	„
„ aluminium	—	—	—	55	„
„ nikiel	—	—	—	98	„
„ antymon	—	—	—	15	„
„ cynę	—	—	—	72	„
„ cynk	—	—	—	12	„
„ ołów	—	—	—	10	„
„ blachę cynkową	—	—	—	7	„
„ biały metal	—	—	—	22	„
„ nowe srebro	—	—	—	32	„

Po tymże czasie jeszcze znalezione przedmioty metalowe zostaną bezwzględnie skonfiskowane a właściciele ich kara pieniężna w wysokości 3000 marek, a w razie niemożności zapłaty za każde 10 marek jednym dniem aresztu, ukarani.

Łódź, dnia 11 grudnia 1915 r.
Cesarsko-Niemiecki Prezydent Policji
von Oppen.

Obwieszczenie

W poniedziałek dnia 13-go grudnia 1915 r. będzie na dworcu towarowym kaliskim, w szopie nr. 5, wchód z ulicy Benedykta, partja skóry, a mianowicie skóry na podeszwy, na nadpodeszwa (branzle) i odpadki skór, podług cen w mem rozporządzeniu z dnia 28-go sierpnia 1915 r. oznaczonych, za natychmiastową zapłatę sprzedawana.

Skóra będzie tylko tutejszym szewcom, którzy się swym patentem wylegitymować muszą, sprzedawana.

Mający chęć kupnia, zgłosić się powinni w wspomnianym dniu rano o 8-mej w biurze wydziału gospodarczego.

Łódź, dnia 10-go grudnia 1915 r.

Cesarsko-Niemiecki Prezydent Policji
von Oppen.

Kalendarzyk.

DZIŚ: Aleksandra.

JUTRO: Łucji P. M.

Wchód słońca o godz. 7 m. 57.

Zachód — 3 — 45.

TEATR POLSKI Dziś o godz. 8-jej popoł. „Za ojców naszych wiarę świętą” o godz. 7 i pół w. „Gwiazda Syberji”.

SALA KONCERTOWA. Jutro „Koncert Symfoniczny”.

WYPOŻYCZALNIE Tow. Krzew. Oświaty otwarte są w środe od godz. 4—6, w niedzielę i święta od 10-jej—1-jej.

WYPOŻYCZALNIE Tow. „Wiedza” otwarte codziennie od g. 5—8, w niedzielę i święta od g. 10—1.

I. biblioteka ul. Piotrkowska 103.

II. biblioteka ul. Targowa 59.

Kronika miejscowa i sąsiedzka.

Sprostowanie.

W numerze 316 Gazety Łódzkiej z dnia 28 listopada była wzmianka kronikarska, że Sekcja Robót chrześcijańskich otrzymała pozwolenie na zakup 10 skór na obuwie.

Jak nas informują z wiarogodnego źródła, powyższe pozwolenie otrzymały Schroniska św. Stanisława Kostki.

Z Tow. Oświatowego „Wiedza”.

(a) Na wczorajszym posiedzeniu Delegacji szkolnej przy magistracie przyznano Zarządowi Tow. oświatowego „Wiedza” subsydjum w wysokości rb. 1,000 na prowadzenie kursów naukowych dla anal-fabetów.

Z księżnicy dziecięcej.

(a) Zarząd księżnicy dziecięcej istniejącej przy Tow. oświatowym „Wiedza” (Piotrkowska 103) wobec braku książek i stale wzrastającej potrzeby swych wypożyczalni wśród dzieci, postanowił urządzić kwestę publiczną w szkołach oraz za pośrednictwem pism.

Stacja doświadczalna Tow. techników.

(a) Na onegdajszym posiedzeniu zarządu łódzkiego Towarzystwa techników poruszono kwestję utworzenia w Łodzi technicznej stacji doświadczalnej, dla badania i oceny materiałów używanych w zakładach

przemysłowych. Przy stacji doświadczalnej ma być również urządzony laboratorjum techniczno-chemiczne. Wobec niezmiernej doniosłości dla przemysłu kwestja ta w najbliższym czasie powinna być rozważona i zrealizowana.

Zapomogi dla rezerwistek.

Kuratorjum obywatelskie niesienia pomocy rezerwistkom wypłacać będzie zapomogi dla rezerwistek za miesiąc bieżący, począwszy od czwartku dnia 16 grudnia, w piątek, sobotę i poniedziałek 20 podług liter, oraz we wtorek 21 grudnia na wszystkie litery tym które we właściwym czasie spóźniły by się po odbiór zapomóg.

Z taniej kuchni w parku Źródlika.

(a) Tania kuchnia robotnicza w parku Źródlika przy Tow. techników, do dnia 1 grudnia wydała 893,000 obiadów.

Komitet Taniach Kuchen.

zawiadamia iż wypłata zapomóg za czas od 15 do 30 listopada nastąpi we wtorek dnia 14 b. m. o godz. 10 rano. Zarząd Taniach Kuchen we własnym interesie winny zgłosić się po odbiór tych zapomóg w oznaczonym terminie.

Nowa piekarnia fabryczna dla robotników.

(a) Administracja zakładów przemysłowych Tow. akcyjnego Karola Szajblera urządziła dla swoich robotników tanią piekarnię fabryczną. Piekarnia ta będzie się znajdować w gmachu bielników przy ul. św. Emilji. Piekarnia zaopatrywać będzie robotników w zdrowy chleb po cenie kosztu.

Sprzedaz cukru.

(a) Delegacja zaprowiantowania miasta przy magistracie postanowiła, aby każdy sklep, sprzedający cukier, zaopatrzony został w ogłoszenie o sprzedaży i cenie maksymalnej cukru.

Przy otrzymaniu cukru z Oddziału sprzedaży w Delegacji zaprowiantowania miasta z magistratu każdy handlarz otrzyma powyższe obwieszczenie na papierze kartonowym w cenie 50 fenigów za sztukę. Jeżeli w którymkolwiek sklepie nie będzie wywieszono powyższe ogłoszenie, to sklepikarz utraci prawo otrzymania cukru.

O koku.

(h) Wobec zakazu sprzedaży z gazowni koksu bardzo dużo warsztatów rzemieślniczych znalazło się w nielada kłopotcie, albowiem bez koksu zmuszeni byli zaprzestać pracy.

Zarząd Resursy Rzemieślniczej Chrześcijańskiej chcąc przyjąć z pomocą rzemieślnikom, członkom Resursy, wystąpił w dniu wczorajszym z prośbą do odpowiednich władz (Ortskomendantur) o przyznanie Zarządowi Resursy 200 hektolitrow koksu tygodniowo w celu podziału takowego pomiędzy członków.

Telegramy.

Wielka Kwatera Główna.

11 grudnia.—Urzędowo.

Z widowni zachodniej.

W wielu miejscach na froncie ożywiona działalność obustronnej artylerji. Po silnym przygotowaniu ogniowym natarli francuzi wieczorem ponownie na stanowiska nasze na wschodzie od wyżyny 193 (na północnym wschodzie od Souain). Natarcie odparto. Stanowisko nasze jest tak mocno utwierdzone w naszych rękach, że nawet, mimo najśmielszych przeciwnika twierdzeń, w sprawozdaniach francuskich w ostatnim czasie pomieszczone, nie mogło być nam wydarte.

Z widowni wschodniej.

Położenie jest niezmiennione na froncie grupy wojsk generała marszałka polnego Hindenburga i księcia Leopolda bawarskiego.

Grupa wojsk generała Linsingena: Na północy od drogi żelaznej Kowel—Sarny, zламаł się z dużemi stratami przed austriacko-węgierską linją atak rosyjski.

Na północy od Czartoryska wyparto znów wywiadowcze oddziały nieprzyjaciela, które przeszły na zachodni brzeg Styru.

Z widowni bałkańskiej.

Niema wydarzeń ważniejszych. O armji bułgarskiej nie nadeszły jeszcze świeże wiadomości.

Naczelne Dowództwo Wojskowe

Urzędowy komunikat austriacki.

WIEDEN, 11-go grudnia.
Z widowni rosyjskiej.

Pod Czartoryskiem rozpedzi-
liśmy rosyjskie oddziały wywiado-
wcze. Zresztą spokój na całym fron-
cie.

Z widowni włoskiej.

Walki działowe w Judikarji roz-
szerzają się teraz także i na prze-
strzeń na zachodzie doliny Chiese.
W odcinku między nią a doliną Con-
ci odebraliśmy nasze wysunięte sta-
nowiska na Monte Vies wobec prze-
ważających sił nieprzyjacielskich, sł-
be ataki włochów w Dolomitach prze-
ciwko Stiefelsattel, w goryczyjskim
przeciw północnej zboczyci Monte
San Michele zostały odrzucone.

Z widowni południowo-wschodniej.

W walkach straży tylnych na
terytorjum czarnogórskim wzięto
świeżo do niewoli 400 ludzi.

Zastępca szefa sztabu generalnego
Hofer, marszałek polny porucznik

Wydarzenia na morzu.

10 b. m. eskadra naszych samo-
lotów morskich obrzuciła bardzo
skutecznie w Ankonie dworzec ko-
lejowy, elektrownię, gazometr i kil-
ka budynków wojskowych. Mimo
ognia szrapnelowego z kilku dział
i bardzo niekorzystnej pogody,
wszyscy lotnicy wrócili prawie nie-
ręci.

Komenda floty.

Komunikat bułgarski.

SOFJA, 10 grudnia. Urzędowe spra-
wozдание z dnia 8 grudnia:

Pościg ku Godrowi wojsk angiel-
sko-francuskich nie ustaje na obu brze-
gach Wardaru i Kostorina. Dziś o godz.
7 rano podjęto na nowo walkę na fron-
cie Petrowo — Mirowca. Po energicz-
nym ataku zajęły nasze wojska kilka
leżących poza sobą stromych pozyc i
górkich i odrzuciły francuzów ku War-
darowi. Zdobyliśmy dwa karabiny ma-
szynowe i wzięliśmy 100 jeńców. Wielu
francuzów rozproszyło się po górach.
Kolumna, idąca naprzód nad lewym
brzegiem Wardaru, uderzyła zniemacka
na stanowiska nieprzyjacielskie, znajdu-
jące się nad ujściem rzeki Dolna Woda.
Pradca wypędzono francuzów i zmu-
no do ucieczki w kierunku na Udo-
w w zupełnym bezładzie, przyczem
wpadło w nasze ręce wielu jeńców.
Nasze oddziały ścigają wojska an-

gielsko-francuskie na południe od Ko-
storino w kierunku na Rubrowo-Kiri i
Waladowo. Po całodzienniej walce,
bardzo zaciętej, powiodło się naszym
wojskom zdobyć silnie utwierdzoną an-
gielsko-francuską pozycję w lini Profan-
Memisla-Kajani pod Pletowem. Wzięli-
śmy tam do niewoli 400 anglików i zdo-
byliśmy 10 dział angielskich.

Wojska angielsko-francuskie znaj-
dują się w pospieszonym odwrocie na
południe od linii Rabrow-Waladowo.

LUGANO, 10 grudnia (WAT). Z Aten
donoszą: Niemieckie władze wojskowe
objęły zarząd miasta Monasteru.

Teatr i muzyka.

„W Sieci“.

Grono najlepszych sił amatorskich, któ-
re Łódzka publiczność miała sposobność po-
dziwiać swego czasu w „Pani Dulakiej“, wy-
stawiła na scenie teatru Polskiego w dniu 30
grudnia pod reżyserją pana Al. Bielińskiego,
znakomitą sztukę Kisielewskiego „W Sie-
ci“. Długotrwałe próby pozwalają na dostate-
czne opracowanie tej sztuki, która niegdyś
za świetnych czasów teatru Polskiego, gra-
na była z wielkiem powodzeniem w Łodzi.

Udział biorą między innymi tak uta-
lentowane amatorki, jak pp.: Jadwiga Kem-
pińska, Zofja Szapirówna, p. Birenweizan-
ka, Magdalena Moszkowska, Irena Holubów-
na, p. Połomska i panowie: Gumkowski,
Kleinman, Stefan Lewin, Szwarzman, Wald-
man...

Interesująca sztuka, posiadająca nie-
zwykłe walory, jako utwór par excellence
sceniczny; doskonała obsada i mająca ustalo-
ną markę reżyserja pana Al. Bielińskiego,
poza tem cel dobroczynny, wszystko to daje
zupełną gwarancję powodzenia, nie więc dzi-
wnego, że już dzisiaj bilety są chętnie na-
bywane na przedstawienie w dn. 30-go gru-
dnia.

**Kto zapłaci za obligacje Drogi
Żel. Warsz.-Wied.?**

Adwokat Eug. Goldstein w „Berli-
ner Tageblatt“ (Nr. 625 z d. 7 grudnia
1915 r.) daje w tej sprawie nastę-
p. wyjaśnienie:

Po ogólnem zebraniu Towarzystwa
D. Ż. Warszawsko-Wiedeńskiej z dn. 21
lutego 1911 roku, dekretem z dnia 19-go
grudnia tegoż roku Towarzystwo zostało
rozwiązane, a kolej upaństwowiona. O-
becnie więc rząd rosyjski uchodzi za dłu-
żnika względem posiadaczy obligacji i
płatnych kuponów. Sprawa nie uległaby
zmianie, gdyby Królestwo Polskie pozos-
tało przy Rosji, w przeciwnym zaś razie
należy rozpatrzyć odpowiedzialność za
obligacje w trzech wypadkach:

1. Kiedy Królestwo Polskie zostane
państwem niezawisłym. Podług ogól-
nej opinji, muszą być ogólne długi pań-

Odczyt
Juljana Tuwima
(ROCHA PERKINSKIEGO)
„Apostołowie brutalnego jutra“

Sala Koncertowa
(Dzielnia 18.)
We wtorek dnia 14 grudnia
1915 roku
o godzinie 8 ¼ w.

Pozostałe bilety nabywać można w składzie muzycznym
Friedberga i Koca (Piotrkowska 90), a w dniu odczytu w
kasie Sali Koncertowej.

stwowe odróżniane od tych długów, które
zostały zaciągnięte w interesach oddziel-
nego terenu. Co do ogólnych długów
państwowych, to nowe państwo odpowiada
tylko do takiej sumy, jaką określa właści-
wi zainteresowani. Natomiast za długi
związane z terenem odpowiada nowe pań-
stwo w całej rozciągłości.

Ponieważ odpowiedzialność rządu ro-
syjskiego w tym wypadku dotyczy polskiej
kolei żelaznej, staje się niewątpliwem, że
tutaj mówić można o długi państwowym,
który zaciągnięty był w interesie Króle-
stwa Polskiego.

2. Gdy Polska będzie zaanektowana
przez jedno z interesowanych państw: i w
tym wypadku odpowiedzialność spada na
anektowane państwo.

3. O ile Polska będzie zaanektowana
przez kilka państw, w tym wypadku od-
powiada państwo anektujące całe teryto-
rium, na którym przeprowadzona została
linja kolei; natomiast w razie podziału li-
nii na części, należące do różnych państw,
odpowiedzialność musi być również po-
dzielona. Zdaniem autora artykułu sprawa
ta winna być rozstrzygnięta przez
przyszły traktat pokojowy.

Rozmaitości.

Antoni Lang,

sławny odtwórca głównej roli słynnych
przedstawień pasyjnych w Oberammergau
poległ w walkach w Szapanji. Cała jego
powierzchność była jakby stworzona do
roli Chrystusa. Można śmiało powiedzieć,
że Antoni Lang, choć z zawodu garncarz,
był jednym z najbardziej znanych aktorów
na świecie.

Łupy Bułgarów.

Urzędowo ogłoszono, że od począt-
ku wojny Bułgarii z Serbią, t. j. od 14
października, aż do zajęcia Prizrenu,
29 listopada, czyli w ciągu półtora mie-
siąca, łupy bułgarskie przedstawiają się
w cyfrach następujących: 50,000 jeńców,
265 dział, 136 wózków z amunicją, oko-
ło 100,000 karabinów, 36,000 granatów,
2,350 wagonów kolejowych, 63 lokomo-
tywy i poza tem mnóstwo innego ma-
terjału wojennego.

Przymusowa licytacja.

We Wtorek, dn. 14 grudnia, sprzedam przez licy-
tację zaraz za gotówką:
o godzinie 11 rano przy ulicy Kątnej № 4
maszynę do szycia i skrzypce
Łódź, dnia 11 Grudnia 1915 roku
Cynka
Komisarz sądowy w Łodzi.

PRAWNY KONSULENT

ALEKSANDER v. GERSDORF
ulica PIOTRKOWSKA Nr. 84
udziela porady prawne, uskutecznia poda-
nia do wszelkich Władz, skargi do sądów
i sporządza tłumaczenia.
Biuro czynne: od 9 do 7.

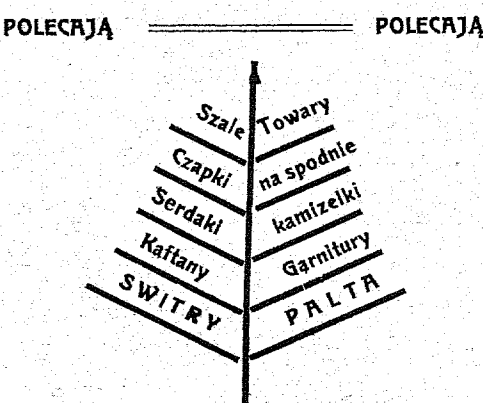
**Institut de Beauté
de M-lle Miłakowska**

powróciła z zagranicy (Zawadzka № 6).
(uczenica prof. Archambeau w Paryżu).
Specjalne francusko-kosmetyczne masaże
za pomocą lekarskich środków. Hygje-
niczne pielęgnowanie i odmładzanie cery
twarży.
Usunięcie zmarszczek, wągrów, piegów,
krostowatej i ospowatej cery i brodawek.
Wzmocnienie porostu włosów. Usunięcie
elektrolizą niepotrzebnych włosów na
twarzy. Wyłącznie użycie preparatów elek-
trycznych podług najnowszych wynalaz-
ków. Opieka lekarska. Przyjęcia od 3—6 w.

Zawiadomienie.

Od dnia 1-go grudnia w szkole kroju / szycia
otwarty został trzymiesięczny kurs nauki
kroju i szycia za opłatą czterech Mr. miesięcz-
nie. Po skończonym kursie uczenice otrzy-
mają patenty. Zapisy od 10 do 2 po południu
w szkole kroju i szycia **Apolonii Kopy-
dłowskiej**, ul. Piotrkowska 154.
Tamże nauka wszystkich robót ręcznych
haftu białego i kolorowego.

G. E. Restel i Ska
Piotrkowska 100.

GWIAZDKOWA SPRZEDAŻ
Ceny niższe. ——— Ceny niższe.

Kuśnierz
Roboty futrzane
dla Panów i Pań.
Przyjmuje futra do farbowania.
Obstalniki wykonywam akuratnie.
**A. Fiszlewicz, Łódź, Dziel-
na 10.**
Wejście przez bramę 1-sze piętro.

**Nadeszła z Warszawy
świeża kawa**

z fabr. „**Pluton**“
Piotrk. № 190   Główna № 53
          „ 16   Pl. Kości. № 4
          „ 234 (róg Górnego Rynku).

Łódzka Manufaktura Pluszu Jedwabnego.
W. Gurański.
Łódź Średnia 38.

Plusz jedwabny—Kotik i jedwabne welury

Kto chce pić smaczną herbatę?

Najsmaczniejszą herbatą jest herbatą ZAJDLERA.
W niej znajdujemy smak i kolor herbaty rosyj-
skiej. Dostać można we wszystkich składach
kolonialnych.

Przysięgły tłumacz okręgu Cesarskiego Sądu
Okręgowego w Łodzi, **H. Zirkler**, przyj-
muje akty do tłumaczenia z języka rosyj-
skiego na niemiecki w dniu powszednie od
godziny 9-ej do 11-ej i od 3-ej do 4-ej
ADRES: **Łódź, ul. Widzewska 103.**

ORZECHY włoskie, istryjskie, ame-
rykańskie, rodzynki, śliwki, grzy-
by, migdały, ros. herbatę, ros. kon-
serwy rybne, KAWIOR astrachań-
ski, Malagę, czekoladki deserowe,
kakao, świeże choinkowe, KAWĘ
codziennie świeżo paloną poleca
Teodor Wagner
ul. Piotrkowska № 213.

**Zarząd Stow. Właścicieli Nieruchomości
m. Łodzi**

zawiadamia swych członków, że karty wstę-
pu na Zebranie Ogólne w Tow. Kredyto-
wem d. 15 Grudnia należy brać osobiście,
gdyż takowe rozsyłane nie będą.
Zarząd.

KARBID
30 kop. funt przy większej ilości taniej i roz-
maite karbidowe lampy hurtowo i detalicznie po ta-
nich cenach S. Rothman,
ul. NOWOMIEJSKA № 8. front.

Modne palta
damskie R. 7.50 9.50 i 12.50.
Paletka dzieciinne od R. 4 do
R. 7.50 u firmy **Szmehel**
i Rozner Piotrkowska № 100.

Wyprzedaż kaloszy
hurtownie i detalicznie po cenach
umiarkowanych w składzie kaloszy
ul. Piotrkowska 24.

!Sandacze morskie!
świeże, nadeszły! **CENY NISKIE!**
Nabyć można
ZAWADZKA № 8
w składzie ryb.
Tudzież do nabycia inne rodzaje ryb.

English lessons,
given by a young man. Address
A. B. The Gaz. Łódzka office.

Kabaret w Restauracji przy Hotelu Palast ul. Dzielna № 36.

Zmiana Programu. Codziennie Wielkie Przedstawienia. Występy artystów i artystek oraz Koncert Salonowej orkiestry.
Wejście bezpłatne.
 Doskonała kuchnia. Różne napoje. Wszelkie gatunki piwa. Ceny normalne.

II-le polskie Ośmioklasowe Gimnazjum Filologiczne Łódź, Placowa № 13.

przyjmuje zapisy do klas wstępnej, I, II, VI i VII.
 Dyrektor S. S. BRZOZOWSKI.

Szanownej Publiczności Łodzi i okolicy polecam swój obficie zaopatrzone skład materiałów damskich i uczniowskich, pokrycia na futra, czarny szewiot, krepka sukienna i kastor, na garnitury męskie i spodnie, jakoteż wielki wybór materiałów na palta zimowe najlepszego gatunku, z pierwszorzędných fabryk ZGIERSKICH.

Karol Bomme, Zgierz ul. Strykowska № 33.

blisko przystanku tramwajowego. blisko przystanku tramwajowego.

!! Korzystajcie z okazji !!

Detaliczna sprzedaż towarów wełnianych damskich i męskich oraz wielki wybór resztek na bluzki i kostjumy po cenach fabrycznych z fabryki

Tow. Akc. M. Silberszteina i H. Fausta.

Józef Frankenberg Cegielniana 40 m. 4 front 2 p.

Są poszukiwani

Robotnicy niewykwalifikowani
 i Stolarze meblowi

do POSADZEK

Hamm w Westfalji

Biuro pracy Piotrkowska № 108.

Poszukiwani:

Silni Robotnicy i rzemieślnicy metalowi, ślusarze, blacharze, instalatorzy, do lutowania ołowiu, palacze kotłowi

do fabryki farb

pod Kolonją nad Renem

Biuro pracy Łódź Piotrkowska № 108.

Zgierski Skład Sukna i kortów

Największe i najmłodniejsze SEZONOWE DEZENIE z jesiennych i zimowych materiałów na eleganckie ubrania, spodnie, palta i kostjumy damskie nadeszły i sprzedaje się po przystępnych ale stałych cenach.

!!! Specjalna detaliczna sprzedaż po cenach fabrycznych !!!

Karpowski i Kapłun Piotrkowska № 37. skład w podw. na prawo.

Pierwszorządny magazyn jubilerski na miejscu

A. KANTOR Łódź Piotrkowska 29.

Egzystuje od 1875 roku.
 Poleca na nadchodzącą gwiazdkę wielki wybór kamieni drogocennych, złotych i srebrnych wyrób zegarków.

Zawiadomienie.

Za zezwoleniem wydziału gospodarczo obwodowego z d. 25 b. m. otrzymałem prawo sprzedawania wszelkich wyrobów platynowych.

Pierwszy Łódzki powszechnie znany Kantor ekspedycyjny

„Szlama Goldkorn“ Łódź Piotrkowska 38 w podwórzu. Warszawa Franciszkańska 22.
 Ekspeduje w każdym czasie koleją wagonami i od puda do wszystkich miejscowości okupowanych po cenach tanich. **Uczciwość dewiza.** Do Warszawy przyjmuje wszelkiego rodzaju ładunki i wysyłam je furami.

Hurtowy Magazyn obuwia Jakób Windman

detaliczna sprzedaż
 Łódź Piotrkowska № 35.

poleca bogaty wybór wszelkiego rodzaju obuwia wszelkich gatunków i najnowszych fasónów. !Wykwintne wykonanie! Ceny przystępne. Firma egzystuje od roku 1885.

Prezent na gwiazdkę

Wyprzedaż z fabrycznego składu 40 procent u. c. z. oraz detalicznie i resztkami
 Wełniane z jedwabiem oraz flanelki na bluzkę od rb. 1,10 do rb. 2.
 Korciaki i satyny na suknię 2,10 " " 5.
 Zimowe towary na męsk. i damsk. palta z dobr. gatunku 7,00 " " 15.
 Bostony, Szewioty i różne tow. na męsk. i damsk. kostjumy 8,00 " " 16.
 oraz balowe, żałobne towary, także na fartuchy i g-etry.
 czwarty dom od Piotrkowskiej, w nowym domu w podwórzu.

Uwaga stałe ceny.

Cegielniana 43

Dr. Chylewski

ul. Nawrot 13.

Choroby wewnętrzne i akuszerja.
 Przyjmuje od godz. 9—10 i od 4—6.

Dr. L. PRYBULSKI

Ulica Południowa № 2 róg Piotrkowskiej
 Syphilis, choroby skórne włosów
 (kosmetyka lekarska),

weneryczne, moczopłciowe iniekcje płciowej. Leczenie syphilisu salvarsanem Erlch - Hata „606“ — 914 (wśródzynie). Leczenie elektrycznością, elektrolizą (usuwanie szpecących włosów, oświetlenie kanału (uretroskopia). Przyjmuje od 8—1 r. od 4—9. Panie od 5—6 p.p.

Dr. Sołowiejczyk

(dziecinne i wewnętrzne choroby) po dwumiesięcznej nieobecności **powrócił.**

— Andrzeja 4. —
 godz. przyjęć: 9—10 r. i 5—6 po poł.

Dr. Littauer

Choroby skórne, weneryczne i dróg moczowych
 Cegielniana № 6.
 Przyjmuje 8—10 r. 3—6 po poł.

Choroby skórne i weneryczne Dr. S. Lewkowicz

Konstantynowska 12
 od godz. 9—1 i od 6—8 dla Pań 5—6

Akuszerka

R. PIPIKOWA

z dypl. Ces. Akademji w Petersburgu
 praktykująca 25 lat.
 Ul. ANDRZEJA 39 m. 10
 przyjmuje od 12 do 5 po południu

Pierwsza

+ chrześcijańska lecznica +

chorób zębów i jamy ustnej.
 teraz Ewangelicka 2 róg Piotrkowskiej 144.
 Najlepsze ZĘBY sztuczne i plomby
 Porada od 50 f. od 9 r. do 7 wiecz

Konsulent prawny

A. AKERBERG
 ULICA ZIELONA № 3.

Najlepszym podarkiem Na Gwiazdkę

Instrumenty muzyczne

TESZNERA

34 Piotrkowska 34

SZKOŁA RYSUNKÓW

MALARSTWA i RZEŻBY

pod kierunkiem

JERZEGO LEMANA

przyjmuje zapisy dzieci i dorosłych.
 ul. KAROLA 8.

„ALA”

eukaliptusowo-mentolowe pastylki, niezastąpione przy kaszlu i chrypcach. Dostać można w aptekach i większych składach aptecznych

„ALA” poleca apteka W. Danieleckiego, Piotrkowska 127.

A. Welwety i welury okazują do sprzedania. Piotrkowska 108, prawa oficyna 2-ie wejście.

Biuro Prósb Pisarskiego, Andrzeja Nr. 7.

Dobrą maszynę do szycia, najtaniej kupię można ulica Brzezińska 10 m. 9. Placok.

Najlepsze prezenty na gwiazdkę. Z powodu likwidacji interesu kil. anasie lokalnych (w resztkach) i galanterijnych artykułów bardzo tanio do sprzedania Widzewska 40 m. 10.

Osoba w średnim wieku znająca polski i niemiecki język w mowie i piśmie poszukuje zajęcia. Oferty sub. J. K. 46 w Adm. G. E.

5, 3, 2 pokoje z kuchniami do wynajęcia ka. 5, rula 24.

Portret rodzinny w złoczonej ramie zgubione przy przeprowadzce na ul. Radwańskiej. Znalazca zechce odnieść za sowitem wynagrodzeniem na Piotrkowską 275 Dr. Marynowski.

POLWAGA platforma w dobrym stanie zaraz do sprzedania Wodna 20.

Władysław Wojciechowski zgubił paszport rosyjski wydany z gm. Wiskitno pow. Łódz. i kartę od paszportu niemieckiego wydaną 14 uczątku.

Niezawodny środek!!!

Prospekty gratis!

„Regenerator”

Usuwa bezpowrotnie łupież, swędzenie skóry i liszaje. Wzmocnia cebulki włosowe przez co wywołuje porost włosów. Używać powinien każdy, jako środka dezynfekującego skórę.

Hurtowa i detaliczna sprzedaż Tow. Ak. L. Spiess i Syn, Piotrkowska 107.